

ועדת הבחירות האזורית באר שבע

13 באוגוסט 2023
תר"מ 2/26

השופט גד גדעון
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית באר שבע

- 1 העותרים: 1. ד"ר שלמה סויסה
- 2 2. רשימת "אפשר גם אחרת"
- 3 ע"י ב"כ עו"ד תמר קיזר

4 נגד

- 5 המשיבים: 1. מר תומר גלאם – ראש עיריית אשקלון
- 6 2. עיריית אשקלון
- 7 ע"י ב"כ עו"ד יודן קוריצקי
- 8
- 9

10 עתירה למתן צו מניעה זמני וצו מניעה קבוע לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959;

11 ובקשה לפי פקודת ביזיון בית משפט

12

13 החלטה

14

15 1. זוהי החלטה בעתירה למתן צו מניעה שיאסור על המשיבה מס' 2, "לממן, לקבל ולתחזק את דף

16 הפייסבוק הציבורי של המשיב 1... וכל כל דף ו/או אתר ברשת החברתית לרבות: אינסטגרם, טוויטר,

17 טלגרם וכיו"ב...". הטענה כי המשיב מס' 1 עושה שימוש פסול באמצעים אלה לטובתו האישית וכי המדובר

18 בתעמולת בחירות אסורה.

19

20 כן התבקש צו שיאסור שימוש בדף הפייסבוק האמור, בשל טענת העותרים בדבר "התחייבותו האישית

21 של המשיב 1 במסגרת תר"מ 1/22 שלא לעשות שימוש כלל בדף הפייסבוק בתקופת הבחירות", כאשר

22 לעניין זה התבקשו סעדי אכיפה על פי פקודת ביזיון בית המשפט.

23

24 2. דיון ראשון בעתירה התקיים ביום 04.04.2023, ובמהלך הדיון, נדחתה העתירה למתן סעד לפי פקודת ביזיון

25 בית המשפט (עמ' 7 לפרוטוקול). לאחר דחיית חלק זה של העתירה, נשמעו טיעונים לעניין יתר חלקי

26 העתירה, אך נוכח הצהרת ב"כ העותרים כי בכוונתה לערור על החלטה, ולאחר שבהתאם להסכמתה

27 צדדים הוארך המועד להגשת הערר, נדחתה ההכרעה בעתירה עד לאחר מתן החלטה בערר. כמו כן, הורשו

28 העותרים להגיש ראיות נוספות במסגרת העתירה.

29

30 ערר שהגישו העותרים (בין היתר) על החלטה זו (ער"ם 4/26), נדחה בהחלטת כב' יו"ר ועדת הבחירות

31 המרכזית, מיום 01.06.2023, לאחר שהעותרים וויתרו על טענתם לעניין זה.

32

- 1 בהמשך הגישו העותרים ראיות נוספות, וביום 09.07.2023, התקיים דיון נוסף בעתירה שבמסגרתו נחקר
2 מצהיר שתצהירו הוגש על ידי העותרים במסגרת האמורה.
3
- 4 3. לטענת העותרים במסגרת דף הפייסבוק הציבורי של המשיב מס' 1, נכללו פרסומים - פוסטים וסרטונים –
5 שבהם תעמולת בחירות אסורה, לרבות על ידי ניכוס פעולות העירייה והישגיה על ידי המשיב מס' 1, ופרסום
6 מסרים פוליטיים אסורים. עוד טוענים הם, כי בדף הפייסבוק הפרטי של ראש העיר (הנפרד כמובן מן הדף
7 הציבורי), פורסם סרטון הכולל "מסרים פוליטיים סמויים של הבטחת בחירות", כאשר, לטענתם "סיוע
8 בצילום נעשה על ידי דוברות עיריית אשקלון".
9
- 10 4. המשיבה מס' 2 טענה בתשובתה לעתירה, בין היתר, כי יש לסלק את העתירה על הסף מחמת אי מיצוי
11 הליכים מנהליים עובר להגשת העתירה, באשר "על אף פניות חוזרות ונשנות מטעם יועמ"ש המשיבה
12 2 לקבל הפניות ספציפיות לפרסומים שנטען שהם אסורים, ב"כ העותרים לא נענתה לפניות אלו. כך,
13 שמעו המשיבים לראשונה על הטענות ביחס לפרסומים הספציפיים במסגרת העתירה דנן. יוער, כי אי
14 מיצוי הליכים חריף שכזה עולה אף עדי חוסר תום לב וחוסר ניקיון כפיים הנדרש מעותרים".
15
- 16 טענת סף נוספת שנטענה בתשובה הינה, כי ביחס לסרטונים שאליהם הפנו העותרים, חל שיהוי "...שעה
17 שמדובר בפרסומים ישנים שרובם המכריע פורסם בשנת 2021, והם מצויים במעמקי תהום הנשייה של
18 חשבון הפייסבוק של המשיב 1 ולא נראה שיש בהם התעניינות נוכח חלוף הזמן ומיקומם בחשבון".
19
- 20 לגוף הפרסומים, טענה המשיבה מס' 2, כי אין מדובר בתעמולת בחירות אסורה אלא בפרסומים שעניינם
21 מסירת מידע לציבור, ואשר אינם מנכסים לראש העיר את הישגי העירייה. עוד טענה, כי אין איסור גורף
22 על השתתפות ראש העיר בפרסומים של העירייה, ובלבד שהדבר עומד בהוראות הדין כפי שעוצבו בפסיקה.
23
- 24 המשיב מס' 1 הצטרף לטענות המשיבה מס' 2.
25
- 26 5. סבורני, כי יש לקבל את טענת הסף שהעלו המשיבים, בדבר אי מיצוי ההליך המנהלי ביחס לפרסומים
27 האמורים בעתירה, עובר להגשתה –
28
- 29 העותרים פנו אל המשיבה מס' 2 באמצעות בא כוחם בהודעת דוא"ל מיום 03.01.2023 וטענו, כי "...מר
30 גלאם עושה שימוש שאינו אינפורמטיבי גרידא, אלא מנכס לעצמו פעולות של הרשות המקומית בתחומים
31 השונים, מצהיר כי הוא פועל למען התושבים, ומנהל תעמולת בחירות לצרכיו הפוליטיים, תוך שימוש
32 בדף הציבורי שממומן מכספי ציבור". בפניית ב"כ העותרים, לא פורט אף אחד מן הפרסומים האמורים
33 בעתירה, ולא צורף אליה כל פרסום מהפרסומים האמורים.
34
- 35 היועץ המשפטי לעירייה השיב לפנייה זו ביום 04.01.2023: "פנייתך למטה אינה ברורה ואבקש לקבל מכתב
36 סדור. כמו כן ובנוסף פנייתך היא כללית ואין בה הפניה לפרסומים מסוימים שאליהם מכוונת. על מנת
37 שאוכל לבחון את הדברים באופן ענייני, אבקשך להעביר את הפרסומים שאת טוענת כי הם מהווים

- 1 **תעמולת בחירות אסורה /או שימוש פסול במשאבים ציבוריים. לאחר קבלת התייחסותך הכתובה**
 2 **הסדורה והמפורטת, אבחן את הדברים".**
 3
 4 באת כח העותרים השיבה להודעה זו רק ביום 15.01.2023, וגם בתשובתה זו לא פירטה איזה מן הפרסומים
 5 שבגינם פנתה בהמשך אל הרשות.
 6
 7 יצויין, כי התנהלות זו של ב"כ העותרים, עולה גם מהתכתבות בין הצדדים כשנה קודם לכן, כאשר באת
 8 כח העותרים פנתה אל יועמ"ש העירייה בדרישה להסיר פרסומים אשר כללו, לטענתה, תעמולת בחירות
 9 אסורה, ואולם חרף בקשותיו החוזרות לפרט את הפרסומים שבהם מדובר, לא עשתה כן (ר' התכתבות ב"כ
 10 העותרים ויועמ"ש העירייה מן התאריכים 29.12.21 – 16.1.22 שבמוצג ע/1).
 11
 12 אין לקבל לסברתי, התנהלות זו שבמסגרתה "שולחים" העותרים את יועמ"ש העירייה, לתור אחר הפרות
 13 כלשהן בדף הפייסבוק הציבורי של ראש העיר, מבלי להפנותו להודעות פרטניות ומבלי לפרט את הפרות
 14 הנטענת במסגרת אותם פרסומים.
 15
 16 סבורני, כי על העותרים היה לפרט במסגרת פניותיהם אל הרשות את כל ההודעות הכוללות תעמולה
 17 אסורה לשיטתם, ואת טיבן של הפרות, על מנת לאפשר בדיקתן על ידי היועץ המשפטי לעירייה באופן
 18 ממוקד ויעיל, ומתן הנחיותיו לתיקון כל הפרה שהיה מוצא במסגרת הפרסומים האמורים (כפי שאכן עשה
 19 במקרים שבהם הופנה לפרסומים מסוימים, העולה מן ההתכתבות שבע/1).
 20
 21 משלא פעלו העותרים כנדרש, הרי שלא מיצו את ההליך המנהלי כנדרש עובר להגשת העתירה, ודי בכך כדי
 22 לדחות את העתירה.
 23
 24 עם זאת, משבחנתי את הפרסומים שבמחלוקת, נוכח חשיבות העניין, וכאשר חרף דחיית העתירה, ראוי
 25 להסיר תקלות ככל שקיימות בפרסומים, מצאתי להתייחס להלן, גם לפרסומים גופם.
 26
 27 **6. המבחן שעוצב בפסיקה כדי לבחון אם פרסום מהווה תעמולת בחירות אסורה הינו "מבחן התכלית**
 28 **הדומיננטית", הבוחן האם תכליתו העיקרית של הפרסום הינה השפעה על הבוחר בהצבעתו העתידית, או**
 29 **שמה יש לו תכלית דומיננטית אחרת, וזאת, מנקודת מבטו של הבוחר הסביר.**
 30
 31 לצורך איתור התכלית הדומיננטית של הפרסום, מופעלים מבחני עזר, לרבות בחינת עיתוי הפרסום ביחס
 32 למועד הבחירות, שהות יוזם הפרסום, היותו פרסום שיגרתי של הרשות, או פרסום ייחודי, איתור התכלית
 33 האחרת שאינה תעמולתית ובחינת מימושה במסגרת הפרסום, מידת כריכת הישגי הרשות עם שמו של
 34 נבחר ציבור מכהן, היקף הפרסום, עלותו, אמינותו ודיוקו. נפסק, כי במקרים גבוליים יראה הפרסום
 35 כתעמולה, ויאסר.
 36
 37 יצויין, כי הפסיקה לא אסרה באופן גורף הכללת שם ראש הרשות, תוארו או תמונתו, בפרסומי הרשות,
 38 ואישרה זאת, כאשר הכללת פרטים אלה מתיישבת עם תכליתו הכשרה – שאינה תעמולתית – של הפרסום.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

.7

העותרים הפנו בעתירתם לשישה עשר פרסומים – שמונה פוסטים ושמונה סרטונים ממועדים שונים. ביחס לכל אחד מהם פירוט טענותיהם, ובהן, ניכוס הישגי העירייה ופעולותיה על ידי המשיב מס' 1, מסרים פוליטיים אסורים והבטחות בחירות. ביחס לשניים מן הפרסומים – פוסטים מיום 13.11.2022 ומיום 20.11.2022 – מוקדו הטענות במילים "כפי שהבטחנו" שנכללו בפרסומים, אשר בגינן נטען לתעמולת בחירות, בדרך של איזכור קיום הבטחת בחירות. ביחס לשניים מן הסרטונים – סרטונים מיום 09.12.2021, ו-31.10.2021, נטען לניכוס עבודת של משרד התחבורה למשיב מס' 1. ביחס לסרטון נוסף מיום 27.10.2021, נטען כי המשיב מס' 1 ניכס לעצמו עבודות של חכ"ל, וביחס לסרטון מיום 29.11.2021, נטען כי המשיב מס' 1 ניכס לעצמו מאבק ציבורי, ושילב בו מסרים פוליטיים.

בתשובת המשיבה מס' 2, הודע על הסרת המילים "כפי שהבטחנו" מן הפוסטים מיום 13.11.2022 ו-20.11.2022, "לפנים משורת הדין, ועל מנת למנוע לזות שפתיים ו/או אי הבנה...". במסגרת הדיון שהתקיים ביום 04.04.2023, הסכימה ב"כ העותרים, כי יש בכך לייתר את ההכרעה ביחס לפרסומים אלה (עמ' 10 לפרוטוקול).

כן הודיעה המשיבה מס' 2 בתשובתה, כי הסירה את הסרטונים מיום 10.11.2021 ומיום 31.10.2021. זאת, חרף טענות הסף שטענה המשיבה מס' 2, ו"על מנת למנוע לזות שפתיים ו/או אי הבנה...". מכאן שהתייחרה, עוד קודם הדיון בעתירה, ההכרעה גם בעניין פרסומים אלה לגופם.

עיינתי ביתר הפוסטים, וצפיתי ביתר הסרטונים.

אשר לפוסטים -

סבורני, כי אין בששת הפוסטים הנותרים משום תעמולת בחירות אסורה. אמנם, ניכרים מתוכם הישגי העירייה ופעילותה, אך אין בהם לסברתי משום ניכוס ההישגים והפעילות לראש העיר. אף אם ניתן למצוא בחלק מן הפוסטים שימוש בפעלים בהטיית גוף ראשון רבים ("נקים", "נמשיך", "התחלנו", "נעניק" ו"הוספנו"), כאשר ניתן היה אולי לשם הזהירות להשתמש בצורת סביל, או לומר מפורשות ובאופן מודגש כי המדובר בפעולות העירייה ("תקים העירייה", "העירייה החלה" וכד'), הרי שמן ההקשר ומתוכן הפוסטים ברי כי המדובר בפעולות העירייה והישגיה, ואין בה בפוסטים כפי שנוסחו ניכוס למשיב מס' 1.

אשר לסרטונים -

סבורני כי היה מקום שלא לפרסם את הסרטון מיום 27.10.2021, הנוגע לטיילת על שם אלוף יקותיאל אדם ז"ל, שבו מוצג הפרויקט על ידי המשיב מס' 1, על אף שעל פני הדברים, אין טעם מקצועי או ציבורי בהופעתו בסרטון, וכאשר אופן הצגת הדברים בסרטון, אכן גובל בניכוס פעולות העירייה בהקשר זה למשיב מס' 1. אלמלא התקבלה הטענה בדבר אי מיצוי ההליך המנהלי עובר להגשת העתירה, היתה העתירה לעניין סרטון זה, מתקבלת, ועל אף דחיית העתירה, סבורני כי ראוי שהמשיבים יפעלו להסרת הסרטון.

1 המשיב מס' 1 אמנם מופיע כדובר יחיד גם בסרטון מיום 29.11.2021, שעניינו מאבק ציבורי לטובת תושבי
2 אשקלון, אך סבורני, כי אין קושי בהופעת המשיב מס' 1 בסרטון זה. המדובר בסרטון בעל ערך חדשותי על
3 פני הדברים, כאשר מקומו של המשיב מס' 1 בין מובילי המאבק, הולם את תפקידו הציבורי, ואין לדברתי
4 בדבריו משום תעמולה, אף לא באופן מרומז. יוזכר עוד, כי הסרטון פורסם כמעט שנתיים קודם מועד
5 הבחירות הבאות.

6
7 לא מצאתי בחמשת הסרטונים הנותרים משום תעמולת בחירות אסורה, ודאי נוכח מועדי פרסומם.
8 המדובר בפרסומים בעלי ערך אינפורמטיבי. אין בהם משום התפארות או ניכוס הישגים מצד המשיב מס'
9 1, אשר אינו מופיע בהם, ואינו נזכר בהם באופן כלשהו. אין אפוא מקום להסרת הסרטונים.

10
11 אשר לפוסט ולסרטון שפורסמו ביום 20.01.2023 בדף הפייסבוק הפרטי של המשיב מס' 1 –

12
13 לעניין זה נטען בעתירה, כאמור, כי "סיוע בצילום נעשה על ידי דוברות עיריית אשקלון". בהקשר זה נטען
14 ברישא של העתירה, כי מר שרון עטיה, המועסק על ידי תאגיד המים מי אשקלון, אשר בה מכהן המשיב
15 מס' 1 כיו"ר מכח תפקידו ראש העיר, "מועסק בפועל ככותב ומנהל דף הפייסבוק של המשיב 1...".

16
17 במסגרת התשובה לעתירה נטען, כי דף הפייסבוק הפרטי של המשיב מס' 1 אינו ממומן ממשאבי הציבור.
18 עוד נטען במסגרת התשובה: "יובהר, מר שרון עטיה אינו כותב ואינו מנהל את דף הפייסבוק של ראש
19 העיר ודינה של טענה זו להידחות. כך, גם עובדי הדוברות אינם מסייעים בתפעול הדף הפרטי של ראש
20 העיר ודין טענה זו להידחות". לתשובה צורף תצהיר דוברת העירייה אשר הצהירה, בין היתר, על נכונות
21 האמור בסעיפים אלה.

22
23 הדוברת נחקרה על תצהירה במסגרת הדיון שהתקיים ביום 04.04.2023, והעידה, כי יש "... הפרדה
24 מוחלטת", בין דף הפייסבוק של המשיב מס' 1 ובין פעילות העירייה, וכי "... אין שום מעורבות שלי או של
25 מישהו מדוברי הדוברות בדף הפרטי של ראש העיר".

26
27 גם מר שרון עטיה נחקר במסגרת הדיון האמור, והעיד, כי לא היתה לו מעורבות כלשהי בניהול דף
28 הפייסבוק הפרטי או הציבורי של המשיב מס' 1, מאז הבחירות הקודמות שהתקיימו בשנת 2018.

29
30 העותרים הגישו, לאחר הדיון האמור, תצהיר בחתימת מר תומר שונים, אשר במסגרתו העיד, בין היתר,
31 כי מר שרון עטיה הוא מי שמנהל בפועל את דף הפייסבוק הציבורי ואת דף הפייסבוק הפרטי של המשיב
32 מס' 1. העד נחקר על תצהירו בישיבה שהתקיימה ביום 09.07.2023, ומן החקירה עלה, כי אין לו ידיעה
33 אישית לעניין הדברים שעליהם העיד, בכל הנוגע לתקופה של שנה וחצי עובר לחקירתו, וכל שהעיד
34 בתצהירו, מתייחס לתקופה שקדמה לתקופה זו. עוד נלמד, כי יש בליבו של העד על מר שרון עטיה ולדבריו,
35 בהתייחס למר עטיה, "הוא מתנכל אלי ולכן אני שונא אותו". קשה לראות את העד מר שונים במצב
36 דברים זה, כעד נייטרלי.

37

1 סבורני, אין להעדיף את עדותו על עדויות דוברת העירייה ומר עטיה, ומכל מקום, משאין למר שונים ידיעה
 2 אישית לעניין מעורבות מר עטיה הנטענת, בניהול דף הפייסבוק הפרטי של המשיב מס' 1, לא הוכחה
 3 לסברתי הטענה בדבר שימוש במשאבי הציבור בהתייחס לסרטון המדובר מיום 20.01.2023, ויש לדחות
 4 את טענות העותרים בהקשר זה.

5
 6 .8 העתירה נדחית אפוא, כמפורט לעיל. הבקשה לסעד לפי פקודת ביזיון בית המשפט נדחתה כאמור עוד
 7 במהלך הדיון שהתקיים ביום 04.04.2023. בנסיבות העניין ונוכח היקף ההתדיינות, יישאו העותרים יחד
 8 ולחוד בהוצאות המשיבה מס' 2, בסך 15,000 ₪. משהמשיב מס' 1 לא יוצג על ידי עו"ד במסגרת העתירה,
 9 ומשהסתמך על תשובת המשיבה מס' 2 ולא הגיש תשובה מפורטת מטעמו, אין צו להוצאות לטובתו.

10
 11
 12
 13
 14 **ניתנה והודעה היום כ"ו באב תשפ"ג 13/08/2023 במעמד הנוכחים לעיל.**

15
 16
 17
 18

19 **גד גדעון**

20 **שופט בית המשפט המחוזי - באר שבע**

21 **יושב ראש ועדת הבחירות האזורית באר שבע**

